Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРАНАЧО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН («СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШИНАРА, 18 декабрь, 1973 шу. • № 150 (1511). • Мах 2 кеп.

ЕРРИГАЧА ПАРТЕ, ДЕРРИГАЧА ХАЛКЪА ГIУЛАКХ

Коммунизм хьалъеча, арахьарчен чуреи политикера Советски Союза Коммунистическа парте дерзинскин генеральни пикъ чахкбоакхача вай халхъо дахъача башхаденкача толамашца белгалдашинад вIашлагIча пятилетка кхоалагIа, хоадамбеш дола шу.

Советски пахъа политически кхъьагамех хьинар кхы тIа а айду укх деношка хиннача КПСС Центральни Комитета Пленумера бархIазлагIа держача СССР Лакхехьарча Совета VII-ча сессен решенешна.

Центральни Комитета Пленумо йийцар 1974 шера СССР халкъа боахам дегIабоалабара Пачхьалкхен планни Пачхьалкхен бюджетен проекташ, керттера дахьке кхоалад а вы, СССР Лакхехьарча Совета сессера ювцийта даIчелаор уж.

Пленуме бокхка чудоацам-бола пхьамца дар КПСС ЦК генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева.

Центральни Комитета Пленумо соцам бабI:

«Чечен арахьарчеи политика дахьъера парте XXIV съезда решенеш кхоачашъера КПСС ЦК Политбюро чакхдаьча гIулакхаш, шу Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева дахча кхамъала положенешгу выводаши маирреи биххан кхоабабле.

1974 шерара план кхоачаш тIехкхоачашъ яр пятилетка вIарча, ча толаме вакхъяккхера кхоастам бена доаргIаме хургIилар, мехка экономикеи потенциал айпхо айра, халкъа материальн хьал-торон культурин гIоарам лакхбара эша хьалаш цо хьахулийтаргIхилар бокъдар, тIаIнца.

Новкъоста Л. И. Брежнева къмаьлаца хьалхе а лелаеш, 1974 шерара халкъа боахама план кхоачашъе коммунистан, комсомольцашан, беррига тIехьажорашан оарцагIбахара болх шерра боаржабелга союзни республикан компартеи ЦК-ашта, партех крайкомашта, обкомашта, керттера партийн организацеша тIадилада.

ЦК Пленуме ше кхамъал деш новкъоста Л. И. Брежнева кIоаргеи массе оагIоркъарен лаьцнаро кхарара пятилетке, цун кхоалагIча шера вай партен халкъон чакхдьхача кхоалаелча гIулакхех хьажиннарца. Принципиальни положенеш хьоттайир цо 1974 шерара халкъа боахама план кхоачашъера, халкъа боахам, культура, къхьегамой хьажъяр дIаIо айпара пальхийн методийр хьажъехьа.

Партен халкъон чIоагIта раьза хинна тIаIн чахдоалача шера ятоган. Промышленни продукци 7,3 процент духхарIа хиннай плано духхарIа, хилийта оттаьв хиннача 5,8 процентца меттеа. Планован зашдинера тIехкхоачашъ вай къхьегамца оасарле лакхъяра. Доккхий толаман дахьад юрта боахаме. 222,5 миллион тонн, е 13,6 миллиард пуд яIаг гулдаш — Советски вай пачхьалкхен чIогIа чуьхь мацца а гулдачуьра дуккха а дуккхагIа. Энтара тIеч ккебаьб боамбе. Доахан дебалъаь хьайбар лелорераш, оформай продукце керттера керттера тайпан пачхьалкхенга доххара шера план кхоачашъвй. Экономика дахьъе ПКПС XXIV съезда керттера а дахьке а оттадаь декхар кхоачашдара — кхъьегамхой хьал-торо лакхъяра гIулакха дика пIаIхьалхаIнкхоа баха вIашIтехьадьнинад. Ебачча пахъа реалън доходаш лакхъяра план тIехкхоачашъвй, 11 миллион совгIча сага чуIева моттигий хьаиш тодаьь.

1973 шу бехктокхаме экзамен а хинна дIаоттар партийни организацешта, советски боахамен оргонашта. Из экзамен дIаеннай,—сийдинера а дуй. Ишта а вай парте бахча балха керттера политически итог. Цо шийл муIтаяул оарцагIдахка ца Iеш, из керте эттар къхьегамхой яIишнаторан, цо кердаш боярш тIа йоахкъаш аIйир мехкара социалистически яхь. Партен халкъен цхьоагIо — цунах лату вай дерригача толамий дIаIо.

Пятилетка кхоалагIча шера карIгIаьнна хьокхамаш лаккаIга отгадаьа цун дийлагIча шера чIоагIзе а дIаIадоаладе а. Дуьхьа из установка тIаийлай хIанз партех духхьа цунна тIехкхоачашъ, халкъа боахам, культурад, къхьегамхой хьажъяр дIаIо айпара пальхийн методийр хьажъехьа.

Партен халкъон чIоагIта раьза хинна тIаIн чахдоалача шера ятоган. Промышленни продукци 7,3 процент духхарIа хиннай плано духхарIа, хилийта оттаьв хиннача 5,8 процентца меттеа. Планован зашдинера тIехкхоачашъвй къхьегамца оасарле лакхъяра. Доккхий толаман дахьад юрта боахаме. 222,5 миллион тонн, е 13,6 миллиард пуд яIаг гулдаш — Советски вай пачхьалкхен чIогIа чуьхь мацца а гулдачуьра дуккха а дуккхагIа. Энтара тIеч ккебаьб боамбе. Доахан дебалъаь хьайбар лелорераш, оформай продукце керттера керттера тайпан пачхьалкхенга доххара шера план кхоачашъвй. Экономика дахьъе ПКПС XXIV съезда керттера а дахьке а оттадаь декхар кхоачашдара — кхъьегамхой хьал-торо лакхъяра гIулакха дика пIаIхьалхаIнкхоа баха вIашIтехьадьнинад. Ебачча пахъа реалън доходаш лакхъяра план тIехкхоачашъвй, 11 миллион совгIча сага чуIева моттигий хьаиш тодаьь.

1973 шу бехктокхаме экзамен а хинна дIаоттар партийни организацешта, советски боахамен оргонашта. Из экзамен дIаеннай,—сийдинера а дуй. Ишта а вай парте бахча балха керттера политически итог. Цо шийл муIтаяул оарцагIдахка ца Iеш, из керте эттар къхьегамхой яIишнаторан, цо кердаш боярш тIа йоахкъаш аIйир мехкара социалистически яхь. Партен халкъен цхьоагIо — цунах лату вай дерригача толамий дIаIо.

Пятилетка кхоалагIча шера карIгIаьнна хьокхамаш лаккаIга отгадаьа цун дийлагIча шера чIоагIзе а дIаIадоаладе а. Дуьхьа из установка тIаийлай хIанз партех духхьа цунна тIехкхоачашъ, халкъа боахам, культура, къхьегамхой хьажъяр дIаIо айпара пальхийн методийр хьажъехьа.

Партен халкъон чIоагIта раьза хинна тIаIн чахдоалача шера ятоган. Промышленни продукци 7,3 процент духхарIа хиннай плано духхарIа, хилийта оттаьв хиннача 5,8 процентца меттеа. Планован зашдинера тIехкхоачашъвй къхьегамца оасарле лакхъяра. Доккхий толаман дахьад юрта боахаме. 222,5 миллион тонн, е 13,6 миллиард пуд яIаг гулдаш — Советски вай пачхьалкхен чIогIа чуьхь мацца а гулдачуьра дуккха а дуккхагIа. Энтара тIеч ккебаьб боамбе. Доахан дебалъаь хьайбар лелорераш, оформай продукце керттера керттера тайпан пачхьалкхенга доххара шера план тIехкхоачашъвй. Экономика дахьъе ПКПС XXIV съезда керттера а дахьке а оттадаь декхар кхоачашдара — кхъьегамхой хьал-торо лакхъяра гIулакха дика пIаIхьалхаIнкхоа баха вIашIтехьадьнинад. Ебачча пахъа реалън доходаш лакхъяра план тIехкхоачашъвй, 11 миллион совгIча сага чуIева моттигий хьаиш тодаьь.

1973 шу бехктокхаме экзамен а хинна дIаоттар партийни организацешта, советски боахамен оргонашта. Из экзамен дIаеннай,—сийдинера а дуй. Ишта а вай парте бахча балха керттера политически итог. Цо шийл муIтаяул оарцагIдахка ца Iеш, из керте эттар къхьегамхой яIишнаторан, цо кердаш боярш тIа йоахкъаш аIйир мехкара социалистически яхь. Партен халкъен цхьоагIо — цунах лату вай дерригача толамий дIаIо.

Пятилетка кхоалагIча шера карIгIаьнна хьокхамаш лаккаIга отгадаьа цун дийлагIча шера чIоагIзе а дIаIадоаладе а. Дуьхьа из установка тIаийлай хIанз партех духхьа цунна тIехкхоачашъ, халкъа боахам, культура, къхьегамхой хьажъяр дIаIо айпара пальхийн методийр хьажъехьа.

Партен халкъон чIоагIта раьза хинна тIаIн чахдоалача шера ятоган. Промышленни продукци 7,3 процент духхарIа хиннай плано духхарIа, хилийта оттаьв хиннача 5,8 процентца меттеа. Планован зашдинера тIехкхоачашъвй къхьегамца оасарле лакхъяра. Доккхий толаман дахьад юрта боахаме. 222,5 миллион тонн, е 13,6 миллиард пуд яIаг гулдаш — Советски вай пачхьалкхен чIогIа чуьхь мацца а гулдачуьра дуккха а дуккхагIа. Энтара тIеч ккебаьб боамбе. Доахан дебалъаь хьайбар лелорераш, оформай продукце керттера керттера тайпан пачхьалкхенга доххара шера

БОАХАМ КХЫ А ТОАБАХА

НАДТЕРЕЧНИ РАЙОННИ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕРА

Ух1х дёнёшка хилар Надтеречни района партийни конференца. Отчетни хиий парте райкомо баьча балхах доклад йир КПСС районкома хьалхарча секретара П. Л. Лонатина. Парте XXIV-ча съезда а пхуьтёлаьча хиннача КПСС ЦК Пленумий а, решенеш, хIаьта шита КПСС Нохч-Палгlай обкома Х-ча пленума решенеш а кхочайшеш районни партийни организацеш бархI бархI ях а, отчетни доклад тIулаьккача, критика а самокритика а ец, йийцар конференце делегаташа, хьалхIиша латта декъарца толамца хьоачашдара ца дезар кхоастагIо.

Къамьашаш даьрашца белгалдаьккхар отчетни хана боаханера политически декъараш кхоачашдеш районни партийни организацеш цхьаьнатоллмаш даьхь хиларе. Парте районни комитето юхьхьанцарча партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш, боахама органий, боргIарча къаьсттамхой бархI тIаьбограбора промышленноста а юртбоахама а продукци мамоста дуккагIа чакхъара, ййслагIча пятилетка залагеш хилар хьалха кхоачашдара. Белгалза толамаш даьхьа уж декхараш хоачашдеш.

Масала, мехкадатта даккхара пятилетка кхан шера план хIоьттаьлча кхоачашдьяьй, 2 шерера 10 беттен планах тIех 10 процент, вешта ваьча 53 эзар тонн мехкадатта даьккхар, из дешш цхьа миллион гарта электромерга хIоьттьй.

Дукха хIама даьд юрта боахам дегIаболабеш а. Пачхьалкхенга хIат доккхаза план 128 процент кхоачашдьяьй. Планерча 38 эзар тонн йоахка еъача метта пачхьалкхенга дехкад 43 эзар тонн ялат, керттера даьхье кIа а долаш. 1973 шера тIаьпера хIинца сиьлахь пхьегIаш дехкараш кхоачашдьяь. Заздаеш1а 16600 тонн дохха доагIаеваь 16724 тонн ялат дехкад. Уж кхоачашдеча доккха даьха даьлар «Минеральный», «Верхненагурский», «Новогрозненский» совхозаша.

Парте райком, совхозий юхьхьанцара партийни организацеш дикагIа хьежа вьнна хьаьвьад продукци дуккагIа яккхаза а. Отчетни хана хьаьвьад продукци яккхара план кхоачашьяь районе: шура 100, тхо 171 процент даьккхад, фуайн 111 процент гулдьяь. Кхы шера 1885 бештен планах тIех 960 эзар сом дехкараш кхоачашдеш.

Масала, мехкадатта даккхара пятилетка кхан шера план хIоьттаьлча кхоачашьяьй, 2 шерера 10 беттен планах тIех 10 процент, вешта ваьча 53 эзар тонн мехкадатта даьккхад, из дешш цхьа миллион гарта электромерга хIоьттьй.

Дукха хIама даьд юрта боахам дегIаболабеш а. Пачхьалкхенга хIат доккхаза план 128 процент кхоачашьяьй. Планерча 38 эзар тонн йоахка еъача метта пачхьалкхенга дехкад 43 эзар тонн ялат, керттера даьхье кIа а долаш. 1973 шера тIаьпера хIинца сиьлахь пхьегIаш дехкараш кхоачашдьяь. Белгалза толамаш даьхьа уж декх

Ыкола ЯЗДУ
СЕРДАЛО

ПЛАНАЛ СОВГІА

Йокха котало яьккхай уж шера Гозиенски района «Ермолов-ский» совхоза дьайбан леладерга. Кхочушьшй панчахьолахенга шура йоххара шера план — мехка дIаенай 1230 тонн шура. Хlинз уж юхеберча хана 1974 шера чотах кхъсмегаш ба доирахьи скотникаш. Укказа хьадхаллатторех ба хlара Iаттагара 3726 килограмм шура яьккха Калирова Яза, 2095 килограмм шура яьккха Джамбулатова Небн, 2996 кило-грамм шура яьккха йола Зельмур-ханова Курпату. Во кхъьнйгагаш цIвап тIамйца декхарш кхоа-чIшдаьча доирхаша Шакгирнева Язмана, Умарова Сайбата, кхы тIеккхачар.

Уьх шера толаме кхъьегаш ба коь тIара оалхазарш леладерш а. ПланагIа 10,4 млн. долча хlинзе а панчахьалкхенна дIаделнад 10,2 млн. фуъ. Яьле хьалха латтIхара яькача котамгара 200 совгIа фуъ гулдан бола Калашникова Ве-ра, Шавкова Белкъье, Ахмадова Хамисат.

Долаеча толамаша хьахьоьх хьайбай продукци дIаэлара пла-наши социалистически декхарашн соьхозо кхоачашдерзйога. Хlинз вIашIелхьардгай хьайбаш леладерий чура торонех биззз пайда а эпаш планал совгIа продукци дIаэла?

Из дош дар соьхозо хьайбаш коь тIара оалхазарашн леладерий духха ха йоаццаш хlинчча соаг-шене дийцар. Шийх тийша хъьсначча участкерга гIулакхаш мишта лел дийцар совешане ше кхамал дIан коь тIара оалхазарашн леладе-ча цеха начальникна Палаев Омара.

Юхьера лаьрхIачу хlара яхкача котамгара 170 фуъ гулдаьл хlинз соьхоьх, шера планагIа 190 фуъ долча. Духхарlбола коь тIара оалхазарашн леладерашн дика кхоначашдеш ба шоай декхарашн. Бакъдо, дала хете а. Болдан бо тIекъ-бусарашн а. Специалисташа йоах фуаш ду котамаш кхаьна хlлар да из. Ерригача котамаша цIкъа боарамех фуаш да дар бахьан до-лаш соьхозна кхаьлло да фуаш гулдара валоьа лаш (11,8 ман.) кхоачашше. Цудухьа тIагIерта кхаьхьета деза коь тIера оалхаза-рашн леладераша.

Совешане хъамалаш дьяча коь тIара оалхазарашн леладераша Ахмадова Хамисата, Гишларкаева Докас чIоаттIа безк боаккхаш байбаш шиЙ хан-хаиначь дожхъар хьатIа ца дехьараш, механизмата-та ремонт яра «Езина йоаккх» из боахама инженерин службина. Масала, цIхьайогча брудерашка яьна уха ухаш сихха тоне езаш я пона-каш, каст-каста мотгиган ийлсау помещенешка чу хий хьа ца кхоначаш.

Во дегIаух котама кIоргиган. Дукха дIакъаст уж. Бакъда, Коя-раева Баянт, Эскаева Мойса сан-на боаха коа тIара оалхазарашн леладерий вIашIелхьдоал дени буси хlара кIоргиг 9,5 грамм до-заал тIакхетIйта, планагIа 7 грамм йолча, хlинза цар Iунаш деш буси кIоргиган 97 процент хьа а кхув. Цхьабакъда массанахьа дац гIу-лакх ишттА.

Соьнедаш дIаэлар цIкъа саг-Iунал деш кагий йолаш ден йоккха хиллама кIоргиган хьалхзее сеидлен, тIекхча кхыча помещен-цIачуяхачу тIехьатIа пяргара фуаш но ше гулдо дешнаш. Пай-дане дийг из боахама? Да. Хlинз вьича коа тIара оалхазарашн лелиде-дечун безам ба цIий кхъьегашах хьатулар фуд та. Долче, дакъ-лургьга кхъьегама оасарле, цунга хьежжа дуккагIеи дикагIеи цур-гьга хьайбаккха продукци а.

Из предложени могайир коь тIара оалхазарашн леладерша, бригадай кулгалхоша С. Вантаева, Н. Яськва, А. Волкова.

Гучадьхьар совхозо хьайбай боахаме доле кхоначбоаханаш а. Шура яькхарен из панчахьалкхен-га йоххарен плаи кхоачашйой а, дуьх дIадалаьра тIехьабус боахам. Хlаплле а 370 тонн (план 410 тонн) дулх дIаделна лале а. гIу-лакх низькьало да. Геттара во лел дулх тIаьхеталлга. ПланагIа 330 грамм йолча, 240 грамм мара дац деши буси хlара бежана Iотlа-кхетар.

Совхозо кулгалхошен керттерча специалисташен йоах хьайбашта лаьар хlотар да из, цудухьа лелаш-ша я продукци. Мотгиган шуо фермашкен шеХашкен кхъьегама дисциплина телхаеш. Из гIулакх терхал а деп, совхозо кулгалхо-ша, партийни болхьа комитета цудухьа хьайбаш о комитета кхъьегам ийца дIаштIехьбакъкара, дисциплина йолаш болхьол хьал-кхебара.

Совхозо хьайбаши коь тIара оалхазарашн леладераша тIаьнда-цар 1974 шера доле дохкарап.

Л. РУДСКИЙ.

Дехкараш кхоачашду

Дикача толамашца чакхдоак-кхаш да ййслаIеча пятилетка ер кхоналгIа, хоадамбеш доле шу Советски района Асланбек Шерипова юрта Совета депутаташа. Хьинар кхо ца деш кхъьнйгар цар бахача нахагара хьайбай продукци Iа-лаIашъера шуна тIаьйца соци-алистически декхарашн кхоачашлара. Хlаьта дика хьоькхаша а дикъар.

Иштта уьх шера социалистически декхарагIа бахача нахагара хьа а яйца 220 центнер йолуш Iалашде дезаш хlинача юрта Совета депутаташа 305 центнер Iалаш-дир. Кхы а доккхачIа - толамаш дьяхар цар бахача нахагара тха Iалашшеп. Иштта заданеца цхьа-на йолча планагIа 11 центнер хlин-ача 38,2 центнер тха Iаланадир бахача нахагара.

Хьайбай продукци Iалашъяра совгIа духха бахъаш чакхдоах депутаташа юрта Совета юкъейога-гIача юрташка бахача наьха бi-товой хьалаш тоадара. Иштта, наьхъаш тоадьяд, гаьнаш егIай

Бокхха болх чакхбоаккх депутатша бахача наха атеистически, интернационални кхетам лууи ва-

З. ХУТАЕВ.

Кхона мехкдьттахо

Дукха ха яц Балаев Махьмад Маулисовна Карабулакски бурун тохара балхий управление болх бу. Хlаьта цу лоацIача хана а дикагIе-йолча оагIорахьа гучавайнав из.

Советски Эскара ахьалехьа цхьан шера «Грозиефтеразведка» трестa Яндеревка геолого-токкама парте бурув дettачун гIонча воллаш болх бабб Махьмада. Хlинз Первомайски хьана токкама хьайда тIа № 14 йолча скважинна бурув дettачун 3-ча разряда гIонча ва из.

Кlоарга скважинна йоаккхиларга дIуланх дац. Укказа иих, де-нал, кадай хилар эш. Из дерриг а шийх доаллаш ва Махьмад.

Тешшаме ала мегаргдолеш да, боккъонца воле мехкдьттахо тох-кар цунах хургаа ьаьнна. Дукха ха йоаццаш скважинна аргIанара бу-рильни инструменташ Iочуйохий-таш яр. Махьмада цхьа труба ик-кеа бIаргIоргга бахьан долаш хьа-тар ца хулаш дисар.

Дика болх бар, балхацара брак зе а эийна, хатар ца хилийтар бахьан долаш бурув дettачун гIонча Балаев Мазьмада барка аьлар.

А. БАКАЛЮК.

Хьинаре къахьийгад

Уьх шера хlара хьалаяка чуййар дика хьайбаъа хьажжIаш-Хьала дар цу хана тхона а уж Дальен аибарашка хьачуна, хlи-на ьыча хьолха дIадалаьча ше-рашкарчуа тIекхетIа кхача а йо-лаелар уж цудухьа чуъна а йола-йар. Гурахьа каст-каста йоачош хуъаш юкъаIгIа дутар бахъаш. Сбалка хьажжIаш чуъна а уж пяч-чахьалкхенна дIаэла а колхозашн соьхозашн йолаелар сентябрь бетта хьалхарча денонпка, бакъда уьх шера хьажжIаш хьачуна йолаяш-зар оаха 30-ча сентябре мара, хlаьта новбрь бутт тIекхачаелна уж хьаъшаш а хlиннад тхо.

Юкъера лаьрхIачу денн-буси соаяха оаха хьачуъаш хlинна хьажжIаш 103 тонн мара чIор, уьх шера — 260 тонн яр, этгара духхагIа йоагIаеча хана соаяха 300 тонн хьежжIаш хьэшар оаха, бакъда уьх шера — 800 тонн яр-Цу дерригтенна хьалъхьа мел хьалача а воалхънеча а хьаланка болх бе бийзаб тха коллектива, хlаьта хlинз а чIоаттIа хьеназ IIалаелаяна хьалъегаяца дIалад тхо, хlина аьича фуна лаьрхIа хьаъу ийца хьажжIаш кондицета кхоачас еза. Из атта гIулакх дац. Бакъ-ла тха боллоша халонаш лоь.

Болх дина берша белгалбаьлна ба тха яьат доьхьедеп бола маст-ерап М. Хамхоев, Х. Одоев, яьат чутоссача болх бу Э. Еаловев, А. Леонов, Ю. Голиков, Т. Елисеева, ьъона боллхой Г. Ахриева и Н. Ельоева. Цlена къаьсташ ба тха лаборанташ Еремина, Ахриев, Го-ликов, вспомнив коммунист Го-ликов, кьыбарш. Цlен хьинарера къаьсташ тоге хlинттай тха уьх шера планаш толамаш кхоачашье.

А. ИШАЛНОВ,
Слепцовски хlеб-приемний пункта директор.

УМАЛАТОВА БРИГАДЕ

Уьх Iан дика кийчо яьй Ведана района Карла Маркса цIеррагIа, колхоза № 2 йолча шурий-то-варни ферма коллективе. Цуьна ха йоацIаш цу ферме хилар тхо. Зоотехнически документашка хьежача гуш да из ферма дукха хана дена хьайбай продуктивность лаккъара тIехьа, шерра къовсам лоаттабеш хьайбаГIилга.

Из къаьстта белгалдьаьнад пятилетка кхоналгIа, хоадамбеча шера. Колхозо итт бетта кхоачашъяй наччахьалкхенга хьайбай продукташ йоххара шера план. Из план кхоачашъеча доккха дакъа лаьпад № 2 йолча шиий-товарни ферма. Цу коллектива кулгалдеш ва йоккха опыт йола коммунист Умалатов Шовхал-Iслам. Итт шу совгIа ха я цо хьайбашца буъзабенна болх бу.

— Уьх шера хьайбаш мишта Iангарлаха лаьрхIад оаш, ыьча по дийпар:

— Шеко яи Iай хьайбашкара йоала продукташ кIезиг ца йо-лийташ уж дукхагIа яхара тIекъа къовсам а боаржабе бездоах. Iа хьайбаш леладерашта бекхотхка-ме ха я. Из ехона кхераме дац. Хlина аьича, фермера ерригга по-мещенеш ремонт яь тоаль я. чуъа сийрда, йIайха, цIена я. Уьх Iай ферме кхоабгардоча 300 бежана кхоачашдилла моша а гIоаъа а дошлар Iаьйбаь хьатIаяхар. Ма-сала, 250 тонн йол, 700 тонн совгIа силос, 2100 тонн сенаж елай. Нзза дошлар хьайбаь цIакхха хиннадап тхога.

Иштта дика Iалашдьяь хьайбаш леладерий хьаптъаш.

Шоай болх дика кхоачашбеш лаккара хьонхкаш доахараш кIезига бан ухказа.

Парна юкъе къаьстта белгала ба Iаьсий леладер П. Магомадова, доахан летта З. Абубакарова, цIкъайбатта Iуъал ду А. Мезиев, Ш. Гайсуев, кхыбараш.

Хьайбаш дика Iангарлаята уйла йолаш я ферма коллектив.

Б. ДИКАЕВ.

Тхьамка леладерий толамаш

Ййслаiеча пятилетка ер кхоналгIа, хоадамбеш доле шу доладеча дена хьинаро къаьегаш дика толамаш доахаш хьабоагIа Ножай-Юртовски района К. Нурадилова цIеррагIа колхоза тхьамка леладерашн. Дlаййнача кхыча юртбоахама культурел боахама духхагIа пайда бёш хи-лар бахьан долаш дIадахъяча шера хинначул духхагIа, 45 гектара тIе тхьамка дIадайна цар уьх шера. Цу культура дика хьувькъам а кхебир. Иштта план 12 центнер йолча хlара гектара тIара юкъера лаьрхIача 14 центнер тхьамка чу-дера колхозхоша.

Хlинз сихбенна тхьамка доаха-деш ба колхоза болхлой. Чуденна тхьамкаь доаха а дац пачча-хьалкхенга 35 центнер дехкад.

Къаьстта доккхий толамаш дьях-ар гектарникаша-тхьамка леладе-раша Алхатов Iвьлас, Сараилов Шамсуддина, Микаилов Бахас, Оз-дарбаева Батус. Тхьамка кхедера план шозза тIехьхоачашйир царех хlаране.

* * *

Хlара шера бокхха тхьамка хъувькъам чубаль Ножай-Юртовски района коммуниста, Ленина ордена кавалера Мудушов Сайд-Селима кулгалдеча Бригада тхьамка леладераша.

1974 шера ялатеи кхыча юрт-боахама культурийн дика хъувькъам кхебара жьрмача Ерригсоюзни яхьа юкъе а бака 12 гектара тIара 20 тонн тхьамка дохка со-циалистически декхар тIаийдаер Мудушова кулгалдеча бригада тхьамка леладераша. Хlинзе пач-чахьалкхенга 15 тонн доккъадь тхьамка дехкад цар. Белгалдекхаш доаriа" паччахьлакхенга дехкача тхьамкаех духхагIар сийрда бос болча кхоалгIа сортех долга.

— Уьх шера паччахьалкхенга кIезигагIа дале а 30 тонн тхьам-ка дохка торо йолаш да тхо,—йоах Мудушов Сайд-Селимна. Хlаьта цу торонах биззз пайда а боак-кхаргба.

Шеригар-шера дика толамаш доахаш хъабоагIа цу бригадера тхьамка леладерашн Солтгиреева Зарабат, Конташова Джугу. Ма-сала, уьх шера хlара гектара тIе-ра Зарбата 25 центнери "Джугус 23 центнери тхьамка чудера.

З. ЭСЕМБАЕВ.

Хьона межкдьттахо

СУРТАША ДУВЦ

КОМИ АССР. 26 новбре 30 шу дизад Воркута. Дарн а хьувзадеш шелал латт хlанз иор боахарий заполярни городе. Гаргахоачаш латт полярни бийса.

КРАСНОДАРСКИ КРАЙ. В. И. Ленина цIеррагIойла колхоз — ярае эггара йоккхачIъярех цаI. Цуьн кхаша дIалоап 22500 гектар, цхьаъгга эзарне тIа гурахьа дуь ялатаеи да. ИйслаrIа пятилетка кхоалгIача шера цар хьувкъам хlара тектара тIа 28,8 центнер хи-нзер. Паччахьалкхенга 19500 тонн ялат дежжа колхоз, планагIа 14 эзар тонн йоххз езача метте.

Хlинз хьажжIаш шекара сиелкан чуийна йоалаш латт. Юртбоахама продукци йохкарагIа 6500 эзар со-мал кIезигагIа йоацIаш доход хургьга колхоза.

СУРТА ТIА: колхоза комбай-нераша юкъе ба социалистичес-ки яхье котбалънаран Исюк Ге-оргийн (аьрдехь) Кузин Михаи-ли.

Е. ШУЛЕПОВА сурт.

ТАСС фотохроника.

СУРТА ТIА: Ленина уьлица — Воркута центральни магистраль.

С. ГУБСКЕ сурт.

ДИКА ХОАМАШ

«Чечингесельстрой» треста коллективо хlинзе дукхха хьалха, 10 декабре, кхоачашъяьй гешподрядгIа гIишлой - монтажни балхаш дара шера план. Еъ цу чакхдо-лаелъа планагIа лаьрхIачуъа совгIа по дерриа 700 эзар сомий маь-ха гIишлой - монтажна балхаш. Шоай тиъаца боллоша гIишлой-монтажни балхаш дара производ-ственни хьокхамаш кхы а дика-ла да цар. Массеех бутт ба уж Iадогlеча шера чотах кхъьегаш бола.

Кхъьстта дика къа а хьегаш социалистически яхье хьалха латт цига Висантов Мурат, Бар-хударов Игорь Григорьевич, Ни-хаев Алиш Напхаевич кертера латтача дIа-хоа делача механи-зировании колонний коллектин-ваш. Августа бетта дена пятилетка дIъьягIча шера чотах гIишлой-монтажни балхаш деш я уж.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

* * *

Шъяхха иа хиннача тайпара хьинар айдена кхъьег ийслаrIа-ча пятилетка кхоалгIа шера Б. И. Ленина цIеррагIа Гроз-ненски мехкдьттахо чакхдоахача завода технологина. ИттлагIча де-кабре товарни продукци арахеца-рен цунна реализаци яра кхъь шера план кхоачаш а яь бокхха кхъьегама толам бакъхха6 шар.

Завода цеташта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латт Гуменюк Сергей Профюнин кер-тера латтача йиъьягIча дека кол-лектив. 5-ча декабре деиз 1974 шера календаргIа кхъьег цо. Хlаьта установкашта юкъе хьалха латтачарех я Харитонов Иван Павлович Кузьмин Александр Сергеевичи керте латтача уста-новкай коллективаш. Цар кхаь шера плаи 12-ча декабре хоач-чапъьяй. Ер бутт боалелъя пла-наш совгIа цар арахецарга иттаи эзараш сомий маьха межкдьттта продукци.

И. ШЕВЧУК,
Грозненски мехкдьттта чакх-доахача завода планова от-дела экономист.

Продукци— дуккагIа

НАьСАР - КЕРТЕ юртал арахьа уьлI - уьххазара шч-рий-товарни ферма. Аза деза, хьалха районе тIехьаосача фер-маех из хиннийга. Цхьабакъда уьх тIехьаярча массеех шера пIаштI-тIа дикагIаеча пIа йоаккхаш хьайбагIа ферма коллектив. Хlаьта ййслаrIча пятилетка кхоалагIа-ча, хоадамбеча шера докккий то-ламаш дахарах района Сийлеи доска тIа а йитьай из.

Мишта вIашIелхьбаьнад ферма коллектива районе дикагIчар

мугларе дIзотта?

Ферме 3 корпус я. Цу кхоккхе корпуса чура дерриа балхаш механизаци яь да. Хьалха кулгхара деш хlинз доахан деттар, доахъар дIаэлар, кхо ардайккар, хий молодеж сенна доза бахъаш хlинз межхиннамаша ду. Цу гIулакхо торо хlилитай цхьабона боаллой цхьячаьа бахна бахийта ма-хьбаллийта, цхьаьгаи аттача бакхха, лохбенна шурий цхьа центнер яккхарга цIабода мах.

Нагахьа санна хьалха фермё болех ферм 7 скотник хlиннаеле, хlина 2 скотник мара ваш. Цу шинне шю-шоай аргIагIа кхоач-чашду помещенешкара дерриге балхаш. Цар Iунал дарех тийна да духхагIа дахьъе хьайбай маша лаьгI ца далар. Дийнахьа кхоссза кхоаб дар доахан, хан-хаиначь хий молоду, дийнахь 2 сахьта фега арадоIкх, цуа совгIа эшаш болх-минеральна кхача а лу хьайбашта.

— Дийнахьех биёсанеи цхьан Iаттта йолл рацион укх тайпара я тха, — йоах ферма бригадира Лолохоев Iасолта. — Хlара Iатта оаха ду 2 килограмм концентра-таш, 3 килограмм йой, 30 кило-грамм силос, 10 килограмм се-наж, 20—25 килограмм барда. Хан-хаиначь дошлаш доаа гIу-лакх а дёш доахан Iалашдар бахьан йолаш хlара денна шура тIаетталу тха деррига. Хlаьта дIа-дахача,-цIераца ницьича дикка дуккагIа йоаккх оаха шура. Из-гахьа санна соаяха укх хlинна тха ферме денни буси 500 килограмм шура йоаккхаш хlиннаиле, хlина 700 килограмм я из.

Кхоабаш 170 етт ба ферме. Царех 142 етт бетташ ба. Хьалха 14 доярка кIу цу доахана гIулакх деш. Хlинз 10 мара ма. Ферме механизаци юкъейоалаярх 11 сар кхыча йаьна вахийта муьхъа-вллийта торо хlиннай. Из санна долаш дайхденнад ферма болх-лой лаьшен. Юкъера лаьрхIача цхьан бетта 110—130 сом алаин ва тIара доаха. Хlаьта скотни-каша. кхы а дуккагIа — хlараие 200 сомага кхоачаш.

Шура йоаккхиига а дика дей ферме. 1600 килограмм шера пла-нагIеи 1650 килограмм дехкаре-гIеи хlара кхоабача Iаттагара шура яккха езаш бар уж. Шу чакхдалалеча фермерча хlара кхоабача Iаттагара 1800 кило-граммал кIезигагIа йоацIаш шура йоаккхаргба хьаЙбаш леладерашн. Хlаьта паччахьалкхенга шура йоххара дежжарш хьогтебье я кхоначашдаь Iар. Социалистичес-ки декхарех 2130 центнер йолча, Дальенна дIаенай 2549 центнер шура.

Цхьа центнер шура яккхарга дIабоаб мах планагIа 19 сом ба. Ферма коллектина вIашIелхьбаьна-над 17 сомага из Iотlаболабе. Шурий хьоанад баснеи бозараме я.

Хьайбай продукташ аслаьмаьхар духьа яьржача социалистически яхье хьалхле лелаеш хьайбаГIа ферма толашагIа йоаа доярка Костоева Хьава. 15 шу да цу хьинар долча доярка ферме болх бу. Дапи шиЙ социалистически декхарап кхоачашдеш цайбоагIа из. Къаьстта дика кхаьег цо укх шера. Iан замалаяьх хьайбай продукташ дуккагIа яхара яьржа хlиннача Ерригсоюзни социалисти-чески яхье доккхий толамаш да-харах правительстбос Хьавай кхъьегам безаглабьккхай Юкъ-хьегама Цlена Байрихха орден яларца. Уьх шера -25 етт ба цо гIулакх деш. ПланагIа 1600 ки-лограмми социалистически декха-рагIа 2350 килограмми болча, 2900 килограмм гаргта шура яьккхай цо. Ер шу чакхдала юхедна-сача уьх шин кIиргагIа кхы а дуьхь шура йоаккхаргба доярка. Мадарра ьъона, кхоачашгургда хlара Iаттагара 3000 килограмм шура яккха аьина иЙслаГIа пя-тилетка кхоналгIа шера. Хьаьас шийна хьалгIакха оттадаь доккха социалистически декхар.

Шийна хозр, балта тIя зедейнар кхайло леладап. Костоева Хьавас. Дуккхача шерашка ферме мехъегаш шо Iолиь йоккха опыт намагIна дIалу по кхыча дояркашта. Хьавас Iомабоь ба кхона доярка Чатхиева Марема, Темирханова Маржана, кхыбара-ша.

Ферма болллошта юкъера соц-иалистически яхье цюлагIа моттиг дезаш Iалашдар. Цар-га Сагова Марем. Цо тIемкхоачаш-дийл шура йоаккхар. Цо долла социалистически декхараш. Иштта шоай социалистически декха-раш кхоначашдаь доаркаша Те-мирханова Маржана, Дударова Гошмохаас, кхычара.

Iан замалаяьх шура лаьгI ца яларца духьа ферма болллой материальни безам соьбоаккхаш гIулакхаш деш белгалдаь сояхоь.

Цу гIулакхашта юкъедоагIаш да эпача хlаманца уж Iалашбар а. Цига болх бечч кIира сага ден-наш 2000 килограмм ялат, 15 тонн йол, хlина кIира дахача луш а да царна. Доярашн скотни-кашш Iалашъюбо спецIарбъашш-на. Цар дийнахьа бинча балха иитгаш ю. Хlара доярнца, скотни-каша хов шоаш дыр фуд, дыьк-кхар мелла.

Кlезига йоакло яи ферме доя-кан дебдабера, уж Iаьхара да ди-сийтара гIулакха да.

—Уьх шера оаха тхоаша хьал-хашка декхар оттаьдьар хlара 100 Iаттагара 91 Iаса хьанна аь-ша, — яхаш дуьхь ферма зоотехни-ка Мутаиев Iзлихана. — Из декхар толамца кхоначашдеш хьа-доагIа тхо. Хlаллле а дерригаш дьяхlача 150 Iаса хьайбай оаха. Ер цу чакхдалалеча 5—6 Iаса кхы а хургда. Тlакхха тIекхкоачашъер-гIча оаха Iасаш къаьдара план. Доахан хlина а дахкоп да. Цу-дуккха шю-шоай аргIагIа байбана дежжирть деш хуй тха ферма специалисташ. Иштта тIаьхьожа-лоттабу дIалуча доаькара, доах-хаяя дикагIа дуз доакъарап ма-хагIаш яь йьсйаш.

Ферме Iйе уголок и. Цига долаш да керда газеташ, жур-наланп, радиоприемник, телевизор. Укказа каст-каста гулдау хьайбаш леладерап вай межкарчаш вай-шиъ дехьарчеи кердадаршка, атестаче-ческин интериашионални темаех, вай партеи правительствап арах-ьарча политически йолаш беседа-ка дадуьга. Фермерча политдепа-рз кружкоа пропагандиста, ветс-техника коммуниста Еилоев Хьажбикара уьх деиццика беседа йир ферма - болллоша КПСС Центральни Комитета Генеральни секретарь новьъост Леонид Ильич Брежнев Инде ахъара ито-гех дуьшап. Вай паччахьалкхен ораьхьара политика дегтара хьоаь-бальеча хьайбаш леладерашта дIа-хайтар дунен тIа машар оттабара партеи правительстван леладу-гIулакх чоаттIа шоаш хьаллоа-цилгеп керда тоталмаш даха иоай дегаш по ураувттадеш хиларп.

Хьайбай болхаче хьаркхалат-тарий Ерригроссийски совешане дакъа лоацIаша Российски Фе-дерале юрта боахама беррига-ча болллошка дика кхайкхаяа жоп а луш, хьатIадоагIача 1974 шера кхы а доккхагIа декхараш кхоач-чашде кийчу ба хlинз Нъьсар-Кертерча шурий - товарни ферма болллой. Цу гIулакха кхоачам баьб дар. Дика тоонай доахан чу-доахкаду ергига помещенеш. Iан замалаяьх кхоачам хиллал Iалашдьяь массе тайпара доаркашца.

Р. МАЛЬСАГОВ.

СИБАРЕГIАРА ГАЗ

Эггара хьалха — меллаг из, Сибарегlара газ? Нагахьа санна вай мехка территоре тIара хьыч-чаньяча запасашца пийсйина — хlаьта уж 20 триллион кубометр гаргта я, — сийнача доагора ре-сурсай доккхагIдола дакъа Сибарегlеи лаьттан чеиашта кхоач-Лаьттина - хlокхара керттера ганзаш Тюменски областе чугулъ-синай.

Уж моттигаш мичахьа я нийсаца хара Малхбузен Сибарегlеи карта тIара Обски губа хьалаха еза. Цуи кхулбелхьара дакьоа Iа, залива малхбоалежьа йоахк углеводородни бедалеп доагорен лаьттанна кIалхара ганзаш. Кха-меттел газа хьисанера яраш мет-тел, коача яраш а. Гаьнд йоацIаш я цийг таймара Самотлор — ду-нен тIа эггара боккхагIбола мехкдьтта форд. Вести вай хьамаль-да тема газ я, хlаьта эггара дукха-гIа ва йоала моттиг — Уренгой. Цига йоала пал трилнон кубо-метр гаргта газ. Хlаьта, нагахьа санна Заполярное, Медвежье яха а Приобера ахьйола.а моттигаш цуьна дIаГIатекача хьакорадаь сийна доагор 10 трилнон кубо-метр совгIа хургда. Хlаьта хе-таргалъа дагьа лоахрlамашка хьежжача дукхха йоккхагIа я из цифра.

Кхм думца фуд цига аьина хета-лу — хьай скважинаш а йоахаш-рузька хьалдаха мара дезаш Дувцаш мо атта дац из дерриг а, дукха ахчен рузькъен дIадахи-та деза цунга. Кхиблбаседен Iала-ма-климатически хьалаш бирса да, цудухьа Сибарегlара газ яхаре дIакхалатIаш Iалашъеш дан бо-кхийча халонашца дуьззадена чоалхане гIулакх да. Лела мотти-гаш газа я — тундра, тайгера ушалап, топеш, михо йойзаь хьу. Барцl беттага кхоачаш Iдала Iа, 50 градусера кхоачаш цIелал. Моллагlдола металл кеглуш худ, муьх йоалаш цунга. Цудухьа долаш хIема терхал а деп, кхоа-стаде деза газ яхара декхар.

Кхиблбседе кIрарезяяра кхъеть-ча цай тайпара техника яйша ца Iеш, кийчъяь кадраш а ви. Кхиблбседена районашка газови системан хьалIяран царга болх байтаран йIаьхий опыт йолаш ба вай газовикаш. Из хьахьоахаш долга масал хила йIаи йоаьш я ду-нен тIа эггара кхиблбседена Тай-мыр яхара ахIайрен тIа шийлача хьоахтъяь яйсаличу нарьялеле гIолла йIаьлс Мессояха — Но-рильск яха газопровод.

Болхлошен нижневартовск хийца-на болх бара мел эшо хьалаш яйшти-хьокьыьад. Кхиблбседене. Трубопроводаш йоахалара бал-хаш 99 процент механизаци яь да.

Кхиблбседена районашкен Iала-ма хьалаш чоалхане хиларга дил-лача царна йийсса лаьрхIача мотти-гашкен болллой алапена деззт-гашк процент Iотlаяхет. Цуьн сов-гIа, аргIе, араюккье болх беча ха-на «трассовяк» — оялаех шюзтъ-кхъ процент кхы а яьлу царна. Цу тайпара, газопроводаш йоахачу болллошта бетта яхи бIяь со-мал кIезигагIа доацIаш дохкарап трансгюрта сеть юкъе хьа-заргIя». Цу тайпарча система доархIам бокхха ба, хlина аьича хьъуьа газ яийсъе, дукхагIа яь ящаечаь хьожее йиц хургда.

Масссех дош аргIаь яьй Дай-ден газови промышленноста техни-чески башкалонаш хьажъяь. Транспортни магистралаш газа 75 атмосфер дакъа йоккхаш ду, дунен тIа эггара дооккхагIа диа-метр — 1220, 1420 миллиметр йолча турбоех ехх, 10 эзар километ-тага кхачалаца ина болча газ хьуъ-ца агрегаташ а хьатIаяхар хьалхо компрессорни установкаш, хlаьта дIаэло йолаеча хана 16—25 эзар километт ина болаш хургда уж агрегаташ. Цу тайпарча дикагIа-ниста тIекхача хьуъйтIарча системех эффективнеча дийца-ца, хlаьта долче, вай мехка халкъа бохаме газех пайда ше-рагIа ина а СССР-а торгова партнерстбо лелаеча паччахьал-кхенаата из хьдаеза лоаттае а.

1950 шера дечз дунен тIа йоах-ка газ 5,8-зза дуккагIа хиннай, СССР-е 37-на. ДукхагIа хиннай из. Хlара шера газ йоалла кердa-керда моттигаш хьаела геологаш. Хетаргахьа йолчу запасех лаьца яьлча, уж, специалисташа дьяча лоарlамеГIа, 100 триллион куб-метр совгIа я. Хlаьта керттера дакъе Сибарегlа я я.

Александр ТАРАДАНКИН.
(АПН).

«СЕРДАЛО»
3-гIа оагI. 18 декабрь, 1973 шу.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

СИРЕ ДОККХА МЕХКДАЬТТА

Октябра бирсача деношка, маьршача вахара ерригча оазап ШІашка еттача йоккхий тоннийн долчача яраялись бомбаш татанаш кокье яйнай аьнна хеташ хиннача хана, экономически дегІаахара йоь шиъ плано хьалхачу оттадь шай дехкарий хьокъийлеш Ер Сирийски Іарбай Республика.

— САР-а мехкдаьтта промышленносте тІаьхьа ІаІа база хьакар — аз да мехкдаьтта доалла керда моттигаш лаьцнаш дерхІар; цхьана а дийнахь сецадац советски сирийски мехкдаьттахой балхаш, — йоаь САР-ерча советски специалистий колхетна кхагалхойо В. Свинцова. — Тоххама бурув дегта балхаш хІинз чакхдоалаш лаьтт.

Советски сирийски специалисташа дай баьхьан баьхьа долаш шера баьхьаь «Джебисси» яхача мехкдаьтта доаллача моттиге яькхача скважинна чура 400 метр кІоаргачара иза бола кІеж техар мегаш. Ишта хьайийлаш «Алиан» яха мехкдаьтта доалла керда моттиг. ХьаьхарІе а дьаьа доарІламаша хьаьхьоч, шигара мехкдаьтта запасаш 400 миллион кубически метрал кІезигаргІа йоазап чуга мегаш хилар. Сентябре а ишшта цхьаьнга хьайийлаш «Лейлак» яха мехкдаьтта доалла моттиг.

Мехкдаьтта доалла керда моттигаш хьаьлларо, специалисташа яхачоь, йиш хилийтаь; САР мехкдаьтта доаха промышленносте комплексино дегІайолаяра программо оттабаь мехкдаьтта запасаш алсамъяьзара боарам лакхбе. Экономически доарІлам сенах атта дьаьа, ишта аз лаьт мехдаьтта доалла моттигаш промышленно дегІаенгара районе хиларах, вешта аьлча мехкдаьтта тІа - тІа духьаІа хьаьллаш Іаьшлларг Іладоларг эгтара кІезига хургхиларах.

Израильхоь агрессораш Дамаскка тІехьаьча гІийгІачеи Сире экономически объекташа, цуь мокрашача городашеп юрташтеп къЗегІча тайпара бобешаш чуетташ хиннаеи деношка дІахо а трафикал хьалха а бухалаш советски специалисташа цхьана бурув тоха раре балхаш деш бар сирийски мехкдаьттахоЙ. Цхьан хенна дора «Джебисси» яхача мехкдаьтта доаллача моттигера Кавказ-Партус яхача мехкдаьтта провода магистральни линеча кхачалаца мехкдаьтта провод йиналара баьхаш, дІахо деш дар цу уу «Іолла мехкдаьтта дуккаІа уьхйтардІола балхаш.

Мехкдаьтта іохача парте гучаяьхай тІехьа - тІаІоаргІача хана техка хьана Сире мехкдаьтта запасаш дикка алсамйозхаргІола. Алеппо яхача города районера мехкдаьтта доалла керда перепекгинои моттигаш.

Ер мугІараш яздеш вола автор укх деношка тІинача сирийски йьссалеина йоккъе лелхаман дар деш. ЦІьхьаькъа уж машара лелхаман дар: дІахо йиш тоххамаш деш бар геологаш. —

Дамаск:

А. ОГОРОДНИКОВ,
АПН соб. корр.

Интернационалий дог-уйла

Чиле тІема хунго леладеча уйламаша ерригача дуненТІа шерра протесташ хьоаяь Тіема хунтана духьала чилийски халкьаьнара цІена дог-уйла хьаьккхаш йола демонстрацеп чу Шеше а. Переворот тІоаргІа бекхе еш духьалбаьнаьнаб мехкара политически общественни деятелаш. «Чиле хинна хІама, — хьаьккйначар шведски центра Парте лидера, — из катастрофе я. Гуччаьа духьалбаьккхача низа йоькъоаттала дІаьккхай заможни наькъаца керда хинна продпетистан президенте». Халкьа Партс вакала белгалдаьккхаш, шиЙ мехкерча къеча наьха бокъо якхха тІерган президента Альенде цІй вахар дІадечна хилар, цхьаьккъьа цун политика Іаьлъмате боккхача доарІламе яр ерригача латино-американски континенета. Чиле мехкдаьтта специалистношталара тІехьаьна йоаь кІеж техар мегаш. Ишта хьайийлаш «Алиан» яха мехкдаьтта доалла керда моттиг. ХьаьхарІе а дьаьа доарІламаша хьаьхьоч, шигара мехкдаьтта запасаш 400 миллион кубически метрал кІезигаргІа йоазап чуга мегаш хилар. Сентябре а ишшта цхьаьнга хьайийлаш «Лейлак» яха мехкдаьтта доалла моттиг.

Мехкдаьтта доалла керда моттигаш хьаьлларо, специалисташа яхачоь, йиш хилийтаь; САР мехкдаьтта доаха промышленносте комплексино дегІайолаяра программо оттабаь мехкдаьтта запасаш алсамъяьзара боарам лакхбе. Экономически доарІлам сенах атта дьаьа, ишта аз лаьт мехдаьтта доалла моттигаш промышленно дегІаенгара районе хиларах, вешта аьлча мехкдаьтта тІа - тІа духьаІа хьаьллаш Іаьшлларг Іладоларг эгтара кІезига хургхиларах.

Израильхоь агрессораш Дамаскка тІехьаьча гІийгІачеи Сире экономически объекташа, цуь мокрашача городашеп юрташтеп къЗегІча тайпара бобешаш чуетташ хиннаеи деношка дІахо а трафикал хьалха а бухалаш советски специалисташа цхьана бурув тоха раре балхаш деш бар сирийски мехкдаьттахоЙ. Цхьан хенна дора «Джебисси» яхача мехкдаьтта доаллача моттигера Кавказ-Партус яхача мехкдаьтта провода магистральни линеча кхачалаца мехкдаьтта провод йиналара баьхаш, дІахо деш дар цу уу «Іолла мехкдаьтта дуккаІа уьхйтардІола балхаш.

Мехкдаьтта іохача парте гучаяьхай тІехьа - тІаІоаргІача хана техка хьана Сире мехкдаьтта запасаш дикка алсамйозхаргІола. Алеппо яхача города районера мехкдаьтта доалла керда перепекгинои моттигаш.

Ер мугІараш яздеш вола автор укх деношка тІинача сирийски йьссалеина йоккъе лелхаман дар деш. ЦІьхьаькъа уж машара. лелхаман дар: дІахо йиш тоххамаш деш бар геологаш. —

Дамаск:

А. ОГОРОДНИКОВ,
АПН соб. корр.

Чиле тІема хунго леладеча уйламаша ерригача дуненТІа шерра протесташ хьоаяь Тіема хунтана духьала чилийски халкьаьнара цІена дог-уйла хьаьккхаш йола демонстрацеп чу Шеше а. Переворот тІоаргІа бекхе еш духьалбаьнаьнаб мехкара политически общественни деятелаш. «Чиле хинна хІама, — хьаьккйначар шведски центра Парте лидера, — из катастрофе я. Гуччаьа духьалбаьккхача низа йоькъоаттала дІаьккхай заможни наькъаца керда наха. Халкьа хьаьлТіа нийсбелар Бразилера, Болиера. Парагваераношай хана цу мехний тІема ре-жимашта кІалхарбовлгбоапача шоай мехкашта.

«Мехкарча наха Іоажал кхуьхьаьш я тІема хунта хІинз а. — яхуу Чилера ДІавахийтача «Арбетер» яхача шведски газета корреспондента. Бзабераш студенташ, профессораш, боххлой бо. Гобаьккха террор, низаш дар, Іоажал..»

ШиЙ мехкз юха цІаьхьаьчав «Дагенс индэтер» яхача шведски газета корреспондент. Кхьуча мехкашкара дуккха кхабо-ла наХ а сецна, тІема хунго лаьцна чувоаллаваьа из, конплагере лаьца воаллаш шиЙ кІира гаргта да яькъкай цо. Цига бІаргаЙнай цунна «керлачаа» режимо тІехьа хилкьа тІаьхьоачаьа саготонаш. ГІайгІаи баЙаХи дизза да шийна бІаргалайначоь цо дуннар.

Ишшта тІаЙоаттадеча лагеращкара хоамаш уХ чилийций деналаш кхоачкачалаХ. Переворот хилале Сантьягорча университете хьекаш хинначе а дуЙ тІехьаГІа лъиЙа а лаьЙа набаата велдача а цхьан шведа дневника тІа дІаХдаь да чилийски боллхлоа цхьаьна дийнахь уух тайпара ХІаманш: «Долла хІама тхогара дІадаккха йиЙ йолаш бе уж. КъаХетам боаданаи тхона етта йиш я парга. ЦхьаьбакъЬа цІаккха а могарцаи царна дІадаХаьа кхаь шера тха хьаьккъашка чудесгар дІадаккха».

Шпеце боххкийча общественни деятелий группо, цу дахьке хьалха хинначе премьер-министра Таге Эрландера а, дуккха ха йоаццаи кулгаш ядьаьд хунта эуламашта эхь деш вий кхайкаеча Чилерча терроро саготонаш тІехьаьнга хьаьккъаеча мамогта новкъастал дара тІаьхьехачеи заявлена.

Шведски кхьаьсамйой из тІаХьехам чурча реакцеи дуненТІа къаШта кхьерча интернационализм отгабаьрашца Чиле леладеча бокъо йоьщаршеп тІалоатТадеча интащтеп дерригача мехкий халкъашца гоамалца кхайкаеча протеста юкъарча оазэх дІаьхьеч.

Н. Ссажин,
АПН соб. корр.

ГАИТИ: ТУРИСТАШТА—ЯЛСМАЛЕ КЪАХЬЕГАМХОШТА—ЖОЖАГІАТЕ

Мехка экономика чухкаяь кризиса кІоаза чура хьалловзна гІертан гарре эгаш паьхьан долаш Іа гаитянски Іаьлъашт. Экономика ехача сихагІа «тоторащ тахка» гІерташ, хІинз «туризма индустри оалаш яр мамогга дегІайолаяра иниз тІабохийт диктаторски режимо.

Доадду гІоаураш цу тайпарча гІулакхаш дорадеХ ьжежаар гаитянски экономистий группа, мехка къьхьаьна лаТта кІоарга социальни проблемаш цу псевдоиндустре новкъостална къоастворгІоцината дІа а кхайкадь.

ЦІьхьаькъа Газета йоккхачу буржуазена белггала «дошо пхаа Іа туристаш дукха ахар. Туризма тІа йолча капиталовложенеи еза-йоккхача промышленностера - юрта боахамга йолхарахь мисеел дукха яш. Къьхьаседеклъярча хьал дарий мехкашкара, туристаш тІаувзаш мел доля хІамаш — даим сийна лотта сигале, бІаЙка форд, гІомара пляжаш — Гаите долаш да. Іаьдалий аха дІадаХийта дезаш долаш цхьаьна тхьа хІама — уж я чоагІа сатувсаш йола рекламаши Гаите хІинзаь а «либерализаце зама» эттий яхаш Іехиина тІадилаД», цхьаболл тоаба боллаш лелаца йоазонча наьслеи.

ХІаьта кеда толенна отелаш, найт - клубаш, казино, гольфан бассейнийн майдаш хьаьтерга дІаХуийтаеа аьчаХ, аьчаХ, из, цхьаннахьара а тІахьокъам . боаш шаш шоаи хилараХ пайда а эцаш. Іаьдалашта ХьаЙйду столинерчеп мехка кІоча продпашкарчоп чуІеа-на тІемой районашта реконструкци яра фондера.

Масала, Порт -о- Пренса къеча районашка, кевайоазъя даим доккхаХа Іеха я Іеташ, итташ чуйе тІеноон хьаллара мотташ, Іаьдалаша «выставочни городок» оалаш йоаччо моттиге 500 пІа дола отель хьаЛле «Либертасон Лекларк» яхача фирмо а шиЙ ар-гІанна хьаЛло аэача мебелон йоккхача говзалла лаьЙа доганнаеп кхы тІа а хозъеш йолча виллай группа. Цу тайпарча хІара виллана хилийтта лаьхьІаД мелдеп хий а долаш йола баСеш. Цхьаьна дола ца цІе дерригача ХІамаеХ лаЙа эца йиш хургьаш США-ра туристашка-милліонерашка мара. Гаитински хьаЛьхь лаьЙа эца йиш цхьа милліон долларг соагІа гІоарда цу тІеноон.

Цу цхьан хенна городашкарча 70 процентн юрташкарча 90 процентн долча цІеноошка е электростанцеи а, е водопровод а яц. «Публелист» яхача гаитянски газето йоалаьнча официальни статистико яхаоч. «Бель-эр» яхача столичеи районе вахача хІара сага 2 квадратни метр мара чуІе моттиг, 150 сага хин цхьа кран. 100 сага цхьа тхьаттагІа мара кхачап.

М. САПРЫКИН.
(АПН).

ДОТТАГІЛЕН ПОЕЗДАЦА

СЛОІА ши дн. Обществаца а сага шийна а беркатегІа хургдоаьш мишта пайда эцаш бар царох? Вай вахаре кІезига чуловаДап болаш дац из дош. Цу къьхьеъьа бокххача доарІламе да вай республика цІа-юха делаген экскурсий бюро планиз Волгограде, Баку, Москве, ххича городанка экскурсе гІолга.

Балхара муъьадола денош а чуловаДап хул уж экскурсеп. Дукхха экскурсеп е дьарІлад ухх бетта, царех эгтара тІеьхьара яр 28-ча декабре я йолаш. Деспарлоп муъьа жургбоча хенаца нийсьба я из. Цу тайпарча экскурсейка къьхьегамхоша дика салоІ. Цуьл соагІа дукхха кердадар довз, сахьетам лаьхьу.

Дукха ха йоаццаш тхо хилар кхьа дийнаьха турпал - городе Волгограде экскурсе даха. Вай республикера тайп-тайпарча къамех 600 соагІа сат вар хул дотгаГІен поездана. Деспанаш дІаала йиш йоаш дега салоІам хулаш. духхх тамашийна дар бІаргагуп, довлаш чаххбьлар из ниъь.

Хьара сахьат доарІхам беш оттаяь хьалла порядок яр. Новкъа долхаш шахматех, шашкаех довзаш яхьаш яр. Волгограде дІаолоханш яьа сахьата тхо хилар Астрахане. Дукха кердадар хайра тхона указап. Астрахане вайта хинна Черныпевский. Ухъаза балхаб ІхьаЙ хана В. И. Ленина дан даьдаь, цо яар городе боахам .

Волгограде дІаьхьоачаш вагона корех дика къоастаулуш бІаргагу «Дьлхс - нана» яхача скульптурен ансамбла керттера монумент. Шермашенанца волаш 2 — 3 минута хьажа йиш я цу йоккхача тамашенга. Дешанна дІаала йиш яц советски халкьа машарера къьхьегам толгбаьлоа харцаьа хургдоаьга дІагойташ лаьха айпь докххха тур бе а доаллаш Мамлеа гуона тІа лаТта 52 метр лаьха кхалоаг Іаргалайна хьа керта чу йоссе уйлаш.

Сталинграда исторена дукха я сийлахьа, дог тохаДолийташ йола Іаьдалаш. Царна юкъе а къьастта белгала, Іаьлъьатте боккхача доарІламе я Сталинград лорашеп хиначе тІемой къьхьегьара яраш. Из къьаста бІаргагу Мамаев гуона тІаРча скульптурни ансамблага къьежача.

Бр я «Балараш» на ихераш дуьхьал латта» яха скульптура. Сийлахь - доккхача эрсий ди чура — Волга чура яиз бола тІемахо - бо-гатырь къьаЗараогІаш санна хетаду из бІаргаЙча. «Волгад деЬха вайна лаьтта дац» яха Сталинград лорашеп хинначаЙ дешаш цун багара Дьахоаш санна хет. «Дьхс - нана» лорае шиЙ накха дуьхьала оттабаь латташ санна ва из тІемахо.

Дїахо тІема сийлон зал я. Цунна юкъе каша тІаГІолла дІахоодаладаьча 5 метр доккхача кулгоьхьалшца йолаш сэнна хет «Шіакхха йовргбоапача шера» факел. Цу кхоле лаТт са деш бола салтий.

ТІаккха я «Нацна ГІайГІа» яха скульптура. Лархіа йиш йоаццаш ба вийна уллача воіа іотІаЙирза яГІача ингурга воіа.

Тахана ваЙ сийдза вахар бахьан шоай синош діаденнача Дьахен турпалий кашамаш тІарча мемориальни Іоакъаш тІара цІеран а ешаш ансамбла керттера монумент «Дьахе - нана» йолча уратІа долх тхо. Кердача зизай корапаш а ядаш я Советски Союза Гурпал волча Нохч - ГІалгІайчеи воІа Нуьналлоь Хапашний мемориальни Іоакъа. Сталинград лорашеп вийнав-Испански коммунистически парте баьччан Долорес Ібарруре вої 3-.

Ишшта тхо хилар Волгоградера музее, XXII съезда цІерагІча Волга тІаьчча гидроэлектростанце.

Цу дерригача дина аІашагІахеташ да ІЗС-а цхьан гІишлоп тІа ягадь Р. Гамзатова дешаш: «Форда чу таГІеиТа, сигала седкъашта санна лаьтта моттиг говгарча массанцтаН.

БІаргалайначох тоам хинна. Дьахен духьа хьа я хьиларгІа къьхьега дегаш ураатта цІайибар тхо тІатІа - городера. Шакхха а йиллитрача доттагІеп поездаца хинначарна из экскурсеп. ДІаяргІоапаш дер йиттар цо хІараче дег чу, уйлашка.

А. ДЖАНДИГОВ,
юртбоахамен заготовкайн болхлой профсоюза обкома культ-массонн отдела заведующий.

3-ПРОЦЕНТНИ ЗАЕМА ТИРАЖ

1966 шера архийца паччахьалхеи 3-процентни чура заем бахьана наха сов дола ахча уллаДараи кходараи дика, тешаме торо хиларца яйза а вай республике бахача наха духхазеаенна а дуккха ха я. Цунна тешал ду ер шу доладелча деи республике бахача наха 747 эзар сома цу займа обилгашеи эцаро а кхаДж бенараша 650 эзар сом ахча йіаденна хилларо а.

Вай республике духхха нах бе укх шера хиннача ворхІ тиражах дуккхача ахчана кхаДж бена. Эттара боккхаГІа — 5000 сома кхаДж бенаб 176182 сере № 20 йолча облигацех МагІадйска районерча «Ахъянчуртский» совхоза боХХлочуи К. С. Чергизовен 191033 сере № 50 йолча облигацех Советски районерча школа интерната боХХлочуи И. К. Камаевен. Ираze хинна 2500 сома кхаДж бенаб ца «СевКавметаллоснабсбыта» конторе боХХлочуи Б. А. Темуржиева облигаци а. Вай республика городашка а юрташка а духхха бе 1000,500 сома кхаДж бена нах.

Ухх шера 30 декабре Москве хургьа паччахьалхеи 3-процентни займа аргІанара, хьоаяхьалгаІа тираж. Цу тиражге займа 43 разря. дах 404200 кхаДж хургба 22 миллионн 40 эзарг 80 сома. Цу цхьа Хіаране кхаДж бала йиш я 5000, 2500, 1000, 500, 100, 40 сома ши туъма мах болча цхьан облигацех, цун шиЙ мах чубоаГІан Туман мах болча облигацех кхаДж бабинча ахчах ах доагІа.

ХІара тиражагара тиражага лаккду заем леладерий кхаДж бала йиш хилар, хІана аьчча кхаДж бенарашта дІахьоожаду ахча цІьатарга да, хІаьта ловзаеш йола облигацеи кІезигаргІа хул, цкъа кхаДж бабинраш дІаХо хуДча тиражашка дакъалоаиарДоапаш юкъера дІайоахаш хиларца.

1974 шера паччахьалхеи 3-процентни займа тиражаш хургьа: 15 февралеи — Андижане, 30 марта — Барнаулеи, 15 мае—Симферополе, 30 июне — Кишиневе, 15 августа — Батуме, 30 сентябре — Ленинграде, 15 ноябре — Таллине. 30 декабре — Москве.

Паччахьалхеи 3-процентни займа облигацеи хІаране шиЙ доламе эца а йолха а йиш я сберегательни кассашка.

Эца 3-процентни займа обилгашеи!

С. СМАГИН,
паччахьалхеи кхъьсгарна сберегательни кассай Ножч-ГІалгІай республикански управление вокккагІвола инспектор.

ШАХМАТАШ

Чжхъьяьнай «Труд» общества шахматистий командаиТа юкъе ІЬалхара мотташ яккхара тхьаьшІь дийнахь хинна яьхан.

Финале ловзаеш бокъо яьяхкар ІЬалхарча подгруппе «Гипрогазнефть, ГІиллеи - монтажни» цхьаьна номер 4 йолча управление командай шахматистанна. ХІьаьта шолларІча подгруппера финала юкъеъьехар «СевКавНИПИнефть» «Гипронефтегеофизика» командай шахматисташ.

Эттара хьалха финале шоайла дайлар «Гипрогазнефть, СевКавНИПИнефть» командай шахматисташ. ЦІьхьане а котало якхха цаторах чакхъьлар иу командай маЬлча наха юкъе хинна яьхан. Цу командаша якхе хинна кхоачам кхалнаха къоастабир. Счет 3:2 йолаш котало «Гипрогазнефть» команда яьяхкар.

Цу хлинз къаьстер СМУ-4 командаи «Гипрогазнефть» общества шахматистанна юкъе хинна къоспам а. СМУ-4 барт тайнача команда счет 5:0 йолаш шийбир «Гипронефтеспецстроймашстантисташ. Счет 2:3 йолаш йіпшар иу команда шахматистаи «Гипрогазнефть» командана лайлача а. ХІьаьта иу шин команда юкъе хиЙна яьяхкаьъера лучалайлар СМУ-4 командана «Труд» общества шахматисташа юкъе хинначя яьяхкара мотташ яккхара «СевКавНИПИнефть» командагара 2,5 очко яккхача ххоачамболлера. ХІьаьта из деххар СМУ-4 команда кхоачаш а дир.

Цу тайпара «Труд» общества шахматистанна юкъе хинначя командин яхьашка ІЬалхара мотташ СМУ-4 шахматисташа яьяккхар. Царна «Труд» общества хараре кара тела куйре алар. ЦІьхьаьгІча мотте «СевКавНИПИнефть» командага спортсменаш ба, хьоаларІча — «Гипрогазнефть».

Турнире къаьстна дика алар «Гипрогазнефть» командера Шмаьтова Лидия. Цо ловзаьяна ерригача партешка котало яьяккар цо.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ.

Башкирски халхараш

Талайт йолаш дола дуккха халкъа хайхархой шоай муГІарашца къае ялаЙГІачеча самодеятельни кружокех 1939 шера ХьаХинай Башкирски АССР халкъа халхара ансамбль. Цу ансамблен коллектина дола фольклор кожеланаш, «Гульбахара», «Бишбармак», «Загида» яхараш санна дика халкъа халхараш.

Ансамбла коллектина репертура ба къаьсе 100 соагІа халхара ю-мер я. Царна юкъе — «Ворят йоІ», «Кхо воша», ТІемахоуьн халхар», «Поіа тІаХьувза ІЬамита сага», «Сайт довзий новкъа», къьяраш.

Ансамбло гастролеп тайнаЙ Советски Союзе меттеп, дуьнен тІарча дуккхача мехкашка а. ХІара дуьн программина юкъе а эрсий, чуваш, узбеки, татарий, укранийй сихх хадхараш, Индо, Бирма, Корея, Вьетнама, Монголе халхараш.

Суьндух САИТОВ,
АПН корреспондент.

Уфа.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

16 декабрь
I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Керлачдарш. 9.45 — «Лаат хьайкъа ялха» яха телевизионни очерк. 10.15 — Боссбола телевидени. «Сат хилар» яха телевизионни художественни фильм, I-гІа серн. 16.10 — Передачай программа. 16.15 — «Ирлма—техник». Энергетика Денса. 16.45 — «Эрсий мотт». 17.30 — Боссбола телевидени. Бенашта болча финал. 19.20 — Керлачдарш. 19.30 — «Котлан» Пеледача ДІаьяу шозза Советски Союза Турпала эскара пиарала П. И. Батова. 19.40—Боссбола телевидени. «Вай доллаяй». 19.25 — Новкъостай суд. «Машинерг» яхача Московски заводера репортаж. 19.50 — Литовски ССР искусствен мастерица художественни самодеятельности дошкольнойн концерт. 21.00 — «Хь» Информационни программа. 21.30 — Боссбола телевидени. «Бетховена 4-гІа симфони» яхача телевизионни музыкальни фильме премьера. 22.25 — Керлачдарш. Передачай программа.

2 ПРОГРАММА

17.00 — Берашта. Кинопотфрамма. 18.15 —Нохч - ГІалгІайчеи ГІолла. Информационни программа (эрсий. ГІалгІай меттала). 18.40 — Кинохрпкал. 18.50 — Дуьнен халхьашта новкъа обозрени (нохчий меттала). 19.05 — Берашта дола мультфильм. 19.15—М. Ю. Лермонтова цІерагІа долча театра спектакль.

19 декабрь
I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Керлачдарш. 9.45 — «Хьаьрчаьхкачоь» яха телевизионни очерк. 10.05 — Боссбола телевидени. «Сат хилар» яха телевизионни художественни фильм, I-гІа серн. 16.10 — Передачай программа. 16.15 — «Ирлма—техник». Энергетика Денса. 16.45 — «Эрсий мотт». 17.30 — Боссбола телевидени. Бенашта болча финал. 19.20 — Керлачдарш. 19.30 — «Котлан» Пеледача ДІаьяу шозза Советски Союза Турпала эскара пиарала П. И. Батова. 19.40—Боссбола телевидени. «Вай доллаяй». 19.25 — Новкъостай суд. «Машинерг» яхача Московски заводера репортаж. 19.50 — Литовски ССР искусствен мастерица художественни самодеятельности дошкольнойн концерт. 21.00 — «Хь» Информационни программа. 21.30 — Боссбола телевидени. «Бетховена 4-гІа симфони» яхача телевизионни музыкальни фильме премьера. 22.25 — Керлачдарш. Передачай программа.

2 ПРОГРАММА

17.00 — Берашта. Кинопотфрамма. 18.15 —Нохч - ГІалгІайчеи ГІолла. Информационни программа (эрсий. ГІалгІай меттала). 18.40 — Кинохрпкал. 18.50 — Дуьнен халхьашта новкъа обозрени (нохчий меттала). 19.05 — Берашта дола мультфильм. 19.15—М. Ю. Лермонтова цІерагІа долча театра спектакль.

РАДИО

18 декабрь

6.30 — Юртарч ТуІйре. (эрсий меттал). 6.45 — Хоамаш хаоттавеп. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — Ленинах, Даьхенах, Партех дола нлаини (нохчий меттала). 8.45 — «Экономически денаш пропагандировадеш дуьй бола пайда лакхбен» яха новкъостай. Цигахь докладчик Ахъмадов Ваха беседа. (эрсий меттала). 9.00 — Москва 16:00 — Юрта боахама кхьаьгаЙначу дийнахь. Обзор (эрсий меттал) 16.30 — Юртарч вахар (нохчий меттала). 16.45 — Школа ТІаьйда лаьра. Промышленносте боахлошта йола передача (ГІалгІай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керлачдарш (эрсий, нохчий, ГІалгІай меттала). 18.40 — Москва. 19.30 — «Самодеятельни художественни музыканташа яра деларалорий музыканташа яра песнеташ (нохчий меттала). 20.30 — Москва.

19 декабрь

7.20 — Республикански газетий обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Хоамашгоссете ГІоллса. 8.15—Пеледачай программа. 8.25 — Ленинах, Даьхенах, Партех дола нлаини (нохчий меттала). 8.45 — «Экономически денаш пропагандировадеш дуьй бола пайда лакхбен» яха новкъостай. Цигахь докладчик Ахъмадов Ваха беседа. (эрсий меттала). 9.00 — Москва 16:00 — Юрта боахама кхьаьгаЙначу дийнахь. Обзор (эрсий меттал) 16.30 — Юртарч вахар (нохчий меттала). 16.45 — Школа ТІаьйда лаьра. Промышленносте боахлошта йола передача (ГІалгІай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керлачдарш (эрсий, нохчий, ГІалгІай меттала). 18.40 — Москва. 19.30 — «Самодеятельни художественни музыканташа яра деларалорий музыканташа яра песнеташ (нохчий меттала). 20.30 — Москва.

ХАОТТАМ

Тахан республике ГІоллеи Грозненан хуналлуш морхаш а йоллаш, йолчаьа а йоацаш, малхбузехарца секунде 5—9 метр кІоаргІа муХ а хьекхаш ха хила а фегара температура республике ГІоллла 0 гоІдусагара 4 градусара кхоачаш йайха. Грозне І—3 градус йІоахаа йолаш хила а тарлу. Кхоанен ломмен хуналлуш морхаш а йоллаш, лолдаеш йолчаь а йоацаш, бе-бена оагІонера температура секунде 3—7 метр кІоаргІа муХ а хьекхаш ха хила а фегара температура бийсинера 2—7 градус шелла йоацаш. денашка 2—7 градус йІоахаа йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

Газет аралуш шинарш, орен, шоаттам деношка.

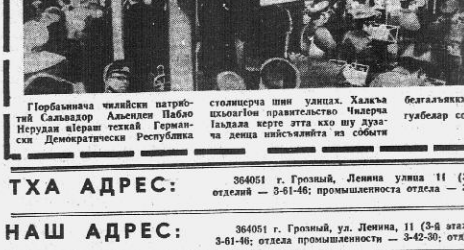

ГІорбаьнача чилийски патриотий Сальвадор Аьленде Пабло Неруда цІераш техкай Германски Демократически Республика столицерча шин уланцах. Халкъа цхьаьгІон правительство Чилера ІЬалдала керте этта кхо ию дуъьа-ча денца найсьялийта из событи белгалъяккха эзараш берлинцаш гуьбелар солидарности митинге.

АПН—ТАСС сурт.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехьтохкама секретара—3-34-38; партийни захарен культурая отделий — 3-61-46; промышленносте отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтерен — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

СФ05304. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Революе проспект 7/84. Типографийа из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 10712.